

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI DE DEFENSA

3673 *Reial decret 176/2014, de 21 de març, pel qual es regula el procediment per a la tramitació de les iniciatives i les queixes relatives al règim de personal i a les condicions de vida que pugui plantejar el militar.*

L'article 29 de la Constitució reconeix que tots els espanyols tenen el dret de petició individual i col·lectiva, per escrit, en la forma i amb els efectes que determini la Llei, i al segon apartat afegeix que els membres de les forces o instituts armats o dels cossos sotmesos a disciplina militar poden exercir aquest dret només individualment i d'acord amb el que disposa la seva legislació específica.

A l'empara de l'esmentat dret fonamental de petició, l'article 28 de la Llei orgànica 9/2011, de 27 de juliol, de drets i deures dels membres de les Forces Armades, reconeix que el militar pot plantejar iniciatives i queixes relatives al règim de personal i a les condicions de vida, sense perjudici del manteniment del conducte regular i de l'exercici dels drets i les accions que legalment corresponen als membres de les Forces Armades.

Aquesta possibilitat que reconeix la Llei orgànica 9/2011, de 27 de juliol, de formular iniciatives i queixes per part del personal militar és una nova via per a la participació dels membres de les Forces Armades en la configuració del seu règim de personal i condicions de vida; d'aquesta manera es propicia la participació i col·laboració del militar a títol individual preservant la seva independència de criteri i llibertat d'expressió.

Es tracta per tant, d'un nou mecanisme, que se suma a les altres alternatives que reconeix la Llei orgànica 9/2011, de 27 de juliol, pel que fa a la participació del personal militar en la configuració del règim de personal.

Aquest Reial decret, per tant, té per objecte definir el procediment per a la tramitació i resolució d'aquestes iniciatives i queixes.

D'altra banda, dins del procediment esmentat, s'estableix una clara diferència per a la tramitació de les iniciatives i de les queixes. De fet, a les iniciatives es configura un règim específic que inclou la possibilitat que aquestes iniciatives les estudiï, arribat el cas, i per raons de competència i amb la finalitat d'aportar informació perquè l'òrgan competent pugui resoldre adequadament, un grup de treball constituït *ad hoc* que les ha d'estudiar, analitzar i valorar.

Pel que fa a les queixes, i d'acord amb el que estableix l'article 28.3 de la Llei orgànica 9/2011, de 27 de juliol, es crea un procediment de dues instàncies: la primera, en la qual s'han de tramitar les queixes seguint el conducte regular en l'estructura jeràrquica de les Forces Armades, i la segona, per a les queixes que es consideri que no han estat suficientment ateses davant els òrgans que es determinen en aquesta disposició.

El que disposa aquest Reial decret és sense perjudici del que preveu el capítol IV, relatiu al programa de queixes i suggeriments, del Reial decret 951/2005, de 29 de juliol, pel qual s'estableix el marc general per a la millora de la qualitat en l'Administració General de l'Estat.

Així mateix, dins de les disposicions finals s'inclou una modificació de l'article 36 del Reglament d'avaluacions i ascensos en les Forces Armades i sobre l'accés a la condició de militar de carrera de militars de tropa i marineria, aprovat pel Reial decret 168/2009, de 13 de febrer, amb la qual s'amplia el nombre màxim de convocatòries perquè els militars de tropa i marineria puguin accedir a una relació de serveis de caràcter permanent.

D'altra banda, també s'introdueixen dues modificacions en el Reglament de reservistes de les Forces Armades, aprovat pel Reial decret 383/2011, de 18 de març. La primera fa referència als aspirants que s'han d'enquadrar en els cossos comuns de les Forces Armades, i assenyala que la durada de la formació militar específica es pot reduir al mínim imprescindible per al coneixement de la unitat, el centre o l'organisme al qual

correspongui la plaça assignada; poden quedar-ne exempts els que hagin estat seleccionats en una plaça directament relacionada amb la seva professió civil. La segona modificació substitueix les activacions del reservista, pel que fa a l'ampliació del seu compromís, per una declaració escrita, en la qual manifesti la seva voluntarietat per ser activat en les condicions que regula aquest Reglament.

Durant la seva tramitació, sobre aquest Reial decret van informar les associacions professionals amb representació en el Consell de Personal de les Forces Armades, de conformitat amb l'article 40.2.b) de la Llei orgànica 9/2011, de 27 de juliol, de drets i deures dels membres de les Forces Armades. Finalment, d'acord amb el que estableix l'article 49.1.c) de l'esmentada Llei orgànica, també ha informat el Consell de Personal de les Forces Armades.

En virtut d'això, a proposta del ministre de Defensa, amb l'aprovació prèvia del ministre d'Hisenda i Administracions Públiques, d'acord amb el Consell d'Estat i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 21 de març de 2014,

DISPOSO:

CAPÍTOL I

Disposicions generals

Article 1. *Objecte.*

Aquest Reial decret té per objecte establir la manera com el militar pot plantejar iniciatives i queixes relatives al règim de personal i a les condicions de vida i la seva tramitació, determinar els òrgans que, si s'escau, les han d'analitzar i resoldre i fixar els comandaments o òrgans directius davant dels qual es poden presentar directament les queixes, tot això d'acord amb l'article 28 de la Llei orgànica 9/2011, de 27 de juliol, de drets i deures dels membres de les Forces Armades.

Article 2. *Definicions.*

Als efectes d'aquest Reial decret s'estableixen les definicions següents:

a) Iniciativa o proposta: és el dret que té el militar de plantejar a títol individual qualsevol tipus d'actuació, inclosa la modificació de normativa, relativa al règim de personal i les condicions de vida, ja sigui de caràcter general o específica de la seva unitat, que afecti els membres de la seva categoria.

b) Queixa: la reclamació que el militar fa a títol individual davant el comandament o òrgan directiu competent per manifestar la seva disconformitat amb qualsevol aspecte del règim de personal i les condicions de vida, ja siguin les que hi ha amb caràcter general a les Forces Armades o les que es donin específicament a la seva unitat.

c) Unitat: d'acord amb el que estableix l'article 2.2 de les normes sobre seguretat a les Forces Armades, aprovades pel Reial decret 194/2010, de 26 de febrer, fa referència tant a una unitat militar o vaixell, centre o organisme, com a una base, aquarterament o establiment.

Article 3. *Àmbit d'aplicació.*

1. Aquest Reial decret és aplicable a tots els membres de les Forces Armades, llevat que, d'acord amb el que estableixen els articles 109 i 110 de la Llei 39/2007, de 19 de novembre, de la carrera militar, tinguin la seva condició militar en suspens.

2. Les iniciatives i queixes elevades pels militars han d'estar relacionades amb el règim de personal i les condicions de vida.

3. Les iniciatives i queixes no es poden referir a matèries relacionades amb les decisions de política de seguretat i defensa, amb el planejament i la conducció de les

operacions militars i amb l'ús de la força, així com amb la tramitació i resolució dels procediments administratius o jurisdiccionals.

4. No es consideren queixes les demandes que directament o indirectament impliquin la sol·licitud d'una modificació de la normativa vigent, que són considerades iniciatives de les que regula el capítol II.

Article 4. *Competències.*

1. Les autoritats competents per donar resposta a les iniciatives i queixes objecte d'aquest Reial decret, d'acord amb els procediments que estableixen els capítols següents, són:

- a) Els caps d'unitat.
- b) El director general de personal i els caps dels comandaments o caps de personal dels exèrcits.
- c) El subsecretari de Defensa.

2. Les referències que en aquest Reial decret es fan als comandaments o caps de personal dels exèrcits o als seus caps s'entenen fetes, també, a la Direcció General de Personal o al seu titular, en funció de l'àmbit competencial dels esmentats òrgans o autoritats.

3. Cadascuna de les autoritats competents que estableix l'apartat 1 ha de designar, dins de la seva estructura orgànica, la unitat administrativa responsable de la tramitació dels expedients a què fa referència l'apartat esmentat.

4. Els caps d'unitat han de mantenir informat el seu superior jeràrquic immediat dels expedients oberts, dels trasllats d'expedients duts a terme i dels acords adoptats per les autoritats competents en relació amb aquests expedients.

5. En l'àmbit dels comandaments o caps de personal dels exèrcits s'han de crear grups de treball per a l'estudi i l'anàlisi de les iniciatives presentades. La seva creació s'ha de fer d'acord amb les normes que estableixi el ministre de Defensa.

Les opinions d'aquests grups han de ser considerades per les autoritats competents, però no tenen caràcter vinculant.

Article 5. *Efectes.*

1. El que preveu aquest Reial decret és sense perjudici de l'exercici dels drets i les accions que legalment corresponguin als membres de les Forces Armades.

2. Les iniciatives i queixes regulades en aquest Reial decret no tenen el caràcter de reclamació en via administrativa, la seva presentació no interromp els terminis de prescripció o caducitat dels procediments administratius o jurisdiccionals, i els acords que resolguin aquestes iniciatives o queixes tampoc no són susceptibles de cap recurs.

CAPÍTOL II

Tramitació d'iniciatives

Article 6. *Presentació d'iniciatives.*

1. D'acord amb l'article 28.2 de la Llei orgànica 9/2011, de 27 de juliol, el militar pot presentar iniciatives i propostes, que afectin amb caràcter general els membres de la seva categoria, en la seva unitat i davant l'oficial, suboficial major o caporal major designat a aquest efecte pel cap d'unitat.

2. Quan pel tipus d'unitat o per raons d'índole operativa no sigui possible designar militars amb les ocupacions de suboficial major o de caporal major, el cap d'unitat ha de nomenar un militar d'una altra ocupació per cada categoria.

3. En cas que algun militar estigui destinat a l'estranger sense estar integrat en cap unitat, o estigui integrat en un organisme aliè a l'estructura orgànica de les Forces Armades, ha de remetre les seves iniciatives o propostes a l'oficial, suboficial o militar de tropa i marineria designat en la unitat militar o comandament amb el qual tingui establerta una dependència orgànica o relació administrativa, d'acord amb la normativa vigent.

4. La designació d'aquests militars s'ha de publicar en l'ordre de la unitat o tauler d'anuncis corresponent perquè pugui ser coneguda per tots els seus components.

5. Tots els documents que continguin una iniciativa han d'incloure necessàriament el nom, la targeta d'identitat militar, l'ocupació i la destinació del militar, la proposta, la data de presentació i la signatura de l'interessat.

Article 7. *Estudi d'iniciatives.*

1. Un cop presentada la iniciativa al militar designat, aquest pot elaborar el seu propi informe, que ha de traslladar, si s'escau, al cap d'unitat a través de la unitat administrativa responsable, que ha d'obrir l'expedient corresponent, en el qual s'han d'incloure tots els documents que generi la seva tramitació.

2. Si la iniciativa o proposta no reuneix els requisits que estableix l'article 6.5 o no reflecteix les dades necessàries amb la claredat suficient, s'ha de requerir el proponent perquè esmeni els defectes advertits. En cas que no procedeixi a esmenar-los, se'l té per desistit en la seva petició.

3. Són causes d'inadmissió de les iniciatives presentades les següents:

- a) Que anteriorment s'hagi tramitat i estudiat una altra de substancialment igual.
- b) Que quedi fora de l'àmbit d'aplicació definit a l'article 3.

En aquest cas, es poden proposar per conducte regular a l'autoritat competent les actuacions que derivin de la naturalesa jurídica del contingut de la iniciativa.

c) Que estigui subscripta per més d'una persona o que es pretengui presentar en representació de persones diferents del proponent.

4. El cap d'unitat, després de l'estudi de la iniciativa, i sempre que estigui dins de l'àmbit de les seves competències, l'ha d'atendre o, si aprecia causa d'inadmissió, l'ha de tornar a l'interessat, indicant els motius i, si s'escau, les actuacions que puguin derivar de la naturalesa jurídica del contingut de la iniciativa. D'aquesta inadmissió, se n'ha d'informar el comandament o cap de personal corresponent i també, per conducte regular, el militar davant el qual es va presentar la iniciativa esmentada. Si la qüestió plantejada excedeix el seu àmbit de competències, l'ha de remetre, i ho ha de comunicar a l'interessat, amb l'informe que sigui procedent i la resta de l'expedient, al comandament o cap de personal corresponent.

5. Un cop rebuda la iniciativa, el comandament o cap de personal ha de notificar la recepció al cap d'unitat i a l'interessat. Després de l'estudi de la iniciativa, i sempre que estigui dins de l'àmbit de les seves competències, l'ha d'atendre o, si aprecia causa d'inadmissió, l'ha de tornar a l'interessat, indicant els motius i, si s'escau, les actuacions que puguin derivar de la naturalesa jurídica del contingut de la iniciativa. D'aquesta inadmissió, se n'ha d'informar per conducte regular el militar davant el qual es va presentar la iniciativa esmentada. En cas que l'assumpte proposat també excedeixi la seva competència, ha de remetre l'expedient amb el seu informe a la Subsecretaria de Defensa, i ho ha de comunicar a l'interessat i al cap d'unitat.

6. Totes les iniciatives han de ser analitzades per les autoritats competents i, quan estiguin dins de l'àmbit de competència del comandament o cap de personal, pel grup de treball a què fa referència l'article 4.5, prèviament a la decisió que sigui procedent.

7. L'autoritat competent, quan ho consideri oportú per raó de la naturalesa o entitat de la iniciativa o per qualsevol altra circumstància que ho aconselli, pot citar el militar que l'hagi plantejat per ser escoltat. En qualsevol cas, la compareixença a aquest tràmit té caràcter voluntari.

Article 8. *Adopció d'acords sobre les iniciatives.*

L'autoritat competent, després de l'estudi realitzat, ha d'adoptar un acord motivat que ha de comunicar a l'interessat. També s'ha d'informar d'aquest acord el cap de la unitat i l'autoritat que va remetre l'expedient.

El termini en què s'ha d'adoptar l'acord és de sis mesos.

Article 9. *Informe anual d'iniciatives.*

1. Anualment, les autoritats competents reconegudes a l'article 4.1 han de remetre la informació sobre les iniciatives rebudes i el resultat de la seva tramitació per conducte regular al comandament o cap de personal corresponent.

El comandament o cap de personal, al seu torn, ha d'elaborar un informe que ha de remetre a la Subsecretaria de Defensa, la qual, en compliment del que disposa l'article 54.2, paràgraf segon, de la Llei orgànica 9/2011, de 27 de juliol, ha de remetre el compendi de tots els informes a l'Observatori de la vida militar.

2. S'han d'incloure en la informació remesa, a efectes estadístics, les iniciatives no admeses que preveu l'article 7.3.a).

CAPÍTOL III

Tramitació de queixes

Article 10. *Tramitació.*

En la tramitació de les queixes cal atènyer-se al que s'ha dictat per a la tramitació d'iniciatives en tots els aspectes que no estiguin definits en aquest capítol, i particularment, pel que fa a les causes d'inadmissió i esmena.

Article 11. *Presentació, tramitació i resolució inicial de queixes.*

1. Els membres de les Forces Armades poden presentar les seves queixes seguint el conducte regular en l'estructura jeràrquica de les Forces Armades i fent-ho de bona manera, verbalment o per escrit.

Totes les queixes per escrit han d'incloure necessàriament el nom, la targeta d'identitat militar, l'ocupació i destinació del militar, el motiu de la queixa, la data de presentació i la signatura de l'interessat.

2. El superior jeràrquic corresponent rep la queixa i, si és verbal, llevat que l'autoritat competent l'atengui en el moment, l'ha de posar per escrit, a través de la unitat administrativa responsable, i elevar-la a continuació al cap d'unitat, que n'ha de notificar la recepció i ha de procedir al seu estudi i anàlisi, per a la qual cosa, si no disposa de la informació necessària, pot sol·licitar les dades que necessiti per a la seva resposta.

3. Si és competent per resoldre la queixa, ha d'informar l'interessat sobre l'acord motivat que sigui procedent per escrit. Si no és competent, l'ha de traslladar per escrit a qui correspongui perquè actuï, i ha de donar coneixement a l'interessat d'aquest trasllat.

Article 12. *Presentació, tramitació i acord de queixes en segona instància.*

1. El militar que hagi presentat una queixa i, una vegada adoptat l'acord que sigui procedent, consideri que no ha estat suficientment atesa o, transcorregut un mes, no ha estat contestada, pot presentar la mateixa queixa directament i per escrit, remetent còpia al cap d'unitat, davant el comandament o cap de personal que li correspongui, segons el seu àmbit de competències. En qualsevol cas, el mes comença a comptar de la data del justificant de recepció de la presentació de la queixa.

2. El comandament o cap de personal que rebí la queixa ha de notificar la recepció i ha de practicar les actuacions corresponents per obtenir la informació necessària que permeti ajustar l'acord que escaigui a la situació i normativa vigent.

3. Si el comandament o cap de personal que rebí la queixa no és competent en la matèria tractada ha de sol·licitar els informes que consideri adequats per a l'adopció de l'acord i ha de remetre la queixa al cap d'Estat Major de l'exèrcit corresponent o al subsecretari de Defensa, si s'escau, i n'ha d'informar l'interessat.

Les autoritats competents esmentades als apartats 2 i 3 han d'adoptar l'acord que sigui procedent i l'han de comunicar a l'interessat, i informar el cap d'unitat. Si l'acord rebutja la queixa, ha d'anar degudament motivat.

El termini en què s'ha d'adoptar l'acord és de sis mesos.

Article 13. *Informe de l'anàlisi de les queixes.*

1. Anualment, tots els caps d'unitat que hagin rebut queixes han d'elaborar un informe que han de remetre als comandaments o caps de personal corresponents que ha d'incloure la relació de totes les queixes rebudes, els acords adoptats i les queixes que han estat no admeses, així com una proposta que abordi els aspectes que considerin que poden resoldre o mitigar les causes que les van originar.

2. A continuació, el comandament o cap de personal ha d'elaborar un informe en què ha d'analitzar totes les queixes tramitades a través dels caps d'unitat, així com les que hagi rebut directament. Aquesta anàlisi s'ha de remetre a la Subsecretaria de Defensa.

Disposició addicional única. *No-increment de despesa pública.*

De l'aplicació de les previsions que conté aquest Reial decret no han de derivar increments ni de dotacions ni de retribucions ni d'altres costos de personal al servei del sector públic.

Disposició final primera. *Modificació del Reglament d'avaluacions i ascensos en les Forces Armades i sobre l'accés a la condició de militar de carrera de militars de tropa i marineria, aprovat pel Reial decret 168/2009, de 13 de febrer.*

L'apartat 2 de l'article 36 del Reglament d'avaluacions i ascensos en les Forces Armades i sobre l'accés a la condició de militar de carrera de militars de tropa i marineria, aprovat pel Reial decret 168/2009, de 13 de febrer, queda redactat en els termes següents:

«2. El nombre màxim de convocatòries a les quals es pot optar és de tres ordinàries i dues extraordinàries. Les convocatòries extraordinàries tenen la consideració de comissions de servei no indemnitzables. L'última convocatòria extraordinària s'ha de fer durant els cinc últims anys anteriors a la finalització del compromís de llarga durada.»

Disposició final segona. *Modificació del Reglament de reservistes de les Forces Armades, aprovat pel Reial decret 383/2011, de 18 de març.*

El Reglament de reservistes de les Forces Armades, aprovat pel Reial decret 383/2011, de 18 de març, queda modificat de la manera següent:

U. L'apartat 7 de l'article 12 queda redactat de la manera següent:

«7. Per als aspirants a enquadrar-se en els cossos comuns de les Forces Armades, aquesta durada es pot reduir al mínim imprescindible per conèixer la unitat, centre o organisme al qual correspongui la plaça assignada, i poden quedar-ne exempts els que hagin estat seleccionats en una plaça directament relacionada amb la seva professió civil.»

Dos. L'apartat 5 de l'article 19 queda redactat de la manera següent:

«5. La concessió de la segona ampliació de compromís, i successives, a més del que estableix l'apartat anterior, requereix que el reservista voluntari hagi manifestat per escrit davant la Subdelegació de Defensa corresponent, almenys una vegada cada tres anys, la seva disponibilitat per ser activat en les condicions que regula aquest Reglament, tant per participar en programes de formació continuada com per prestar servei en unitats, centres i organismes del Ministeri de Defensa. Si el reservista ha estat activat, es requereix que només hagi sol·licitat una vegada la suspensió de l'activació a l'empara del que preveu l'article 42.3.»

Disposició final tercera. *Títol competencial.*

Aquest Reial decret es dicta a l'empara del que disposa l'article 149.1.4a de la Constitució, que atribueix a l'Estat la competència exclusiva sobre defensa i Forces Armades.

Disposició final quarta. *Facultats de desplegament.*

Es faculta el ministre de Defensa per dictar totes les disposicions que siguin necessàries per a l'aplicació i el desplegament d'aquest Reial decret.

Disposició final cinquena. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 21 de març de 2014.

JUAN CARLOS R.

El ministre de Defensa,
PEDRO MORENÉS EULATE